

ที่ ศก ๕๑๐๐๘.๑๒/ว ๒๐๙

โรงเรียนโพธิ์ธาตุประชาสรรค์
ตำบลธาตุ อำเภอวังหิน
จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๒๗๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทคัดย่อ ชื่องานวิจัย การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ราย นางชญภา บุญมีวิเศษ ตำแหน่งครู วิทยฐานะ
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพธิ์ธาตุประชาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดทำผลงาน
ทางวิชาการเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนโพธิ์ธาตุประชาสรรค์ เห็นว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าว มีประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ที่ดีของเด็ก จึงขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการ
เรียนสอน และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป รายละเอียดปรากฏตามบทคัดย่อและแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรุณรัตน์ เนืองไชยยศ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ธาตุประชาสรรค์

งานสารบรรณ

ฝ่ายอำนวยการ

โทร. ๐๙-๓๕๕๔-๑๕๑๓

ชื่องานวิจัย การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ผู้วิจัย นางชญาภา บุญมีวิเศษ

ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) 4) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กับเกณฑ์ร้อยละ 70 5) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิ์ธาตุประชาสรรค์ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คนที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยการจับสลากใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ตามรูปแบบการวิจัยเป็นแบบที่มีการทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One group pretest posttest design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ทำความรู้จักเศรษฐกิจกันเถอะ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง อุปสงค์และอุปทาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง มาตรฐานการบริโภคอย่างมีคุณค่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สถาบันการเงินกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง มองดูเศรษฐกิจไทยของเรา และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาใช้ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา 12 (ส21102) ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 18 ชั่วโมง 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และแบบทดสอบที่ฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.93

3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล อัดนัย จำนวน 4 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.85 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 16 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นกับจุดประสงค์การเรียนรู้รายข้อ (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยรายแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่าง 4.35-4.58 และค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.49 มีคุณภาพและเหมาะสมมาก ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียนมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.99/82.13 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 คิดเป็นร้อยละ 62

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) มีค่าร้อยละ 82.13 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

4. ผลการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) มีผลคะแนนที่ได้จากการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลรวมทุกด้านของนักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 2.76, S.D. = 0.11) อยู่ในระดับดี

5. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) มีค่าร้อยละ 92.00 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

6. ผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) มีความพึงพอใจในการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งจากผลความพึงพอใจส่วนใหญ่ นักเรียนได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วย

ตนเอง สามารถตัดสินใจโดยใช้เหตุผล และกล้าแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กล้าคิด กล้าตอบในการแสดงความคิดเห็นและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่มีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.40)อยู่ในระดับมาก